

ע"פ 563/14 - ליאור יניב נגד עיריית תל אביב

בבית המשפט העליון

ע"פ 563/14

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

המערערת: ליאור יניב

נגד

המשיבה: עיריית תל אביב

בקשה לעיכוב ביצוע החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב (סגן הנשיאה ד"ר מודריק) בעפ"א 15957-01-14 מיום 16.1.14

בשם המערערת: עו"ד שרון שטיין

החלטה

א. בקשה לעיכוב ביצוע החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב (סגן הנשיאה ד"ר מודריק) בעפ"א 15957-01-14 מיום 16.1.14, שבגדרה נדחתה בקשה לעיכוב ביצוע החלטת בית המשפט לעניינים מקומיים (השופט ברקאי) ב-01/06/0015279 מיום 30.12.13, שלא להאריך את המועד לביצוע צו הריסה שניתן בשל בניה בלתי חוקית.

רקע

ב. המבקשת הורשעה על פי הודאתה בבית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב (השופטת פלד)

עמוד 1

(01/06/0015279) ביום 21.4.10 בעבירה של ביצוע עבודות בניה בסטיה מהיתר בגין תוספת בניה על גג דירתה. ביום 3.5.10 ניתן גזר דין, שבגדרו הוטל עליה קנס כספי, וכן צו להריסת המבנה מושא כתב האישום תוך תשעה חודשים. לאורך שלוש וחצי השנים האחרונות ניתנו שלוש עשרה (!) ארכות לביצוע צו ההריסה, נוכח הטענה שצפוי להיערך שינוי בתב"ע, אשר יאפשר הכשרת הבניה.

ג. בקשה נוספת (14 במספר) למתן ארכה לביצוע הצו נדחתה ביום 30.12.13 (השופט ברקאי). צוין, כי נראה שבקשה זו אינה האחרונה ובהעדר תכנית מאושרת הדרך עוד ארוכה. בית המשפט ציין, כי דעתו אינה נוחה ממצב שבו מתבקשת הכשרה בדיעבד של הפרות חוקי התכנון והבניה, וכי "חושש אני ממצב בו אותו ציבור שהאינטרס שלו מוגן יראה כיצד אדם בונה ללא היתר, מוגש כנגדו כתב אישום, הוא מורשע, נגזר דינו- ובסופו של יום לא קורה דבר. כל מנגנון האכיפה מתגלה כחסר ערך, לאור בקשות דחייה תכופות חוזרות ונשנות".

ד. המבקשת הגישה ערעור על דחיית הבקשה לארכה לביצוע צו ההריסה ובצידו בקשה לעיכוב ביצוע עד למתן החלטה בערעור. סגן הנשיאה ד"ר מודריק דחה ביום 16.1.14 את הבקשה. צוין, כי "אינני סבור שיש לערעור סיכוי של ממש ובחלוף כל כך הרבה שנים ההחלטה לממש את פסק הדין שהיה לפסק דין חלוט נראית סבירה וראויה". בעקבות האמור הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע לבית משפט זה לצד ערעור על החלטת סגן הנשיאה ד"ר מודריק.

הבקשה

ה. בבקשה נטען, כי הליכי התכנון של התכנית מתקדמים בקצב מהיר ומצויים "בישורת האחרונה". באשר למאזן הנוחות נטען, כי צו הריסה הוא בלתי הפיך, וכן הריסת המבנה במהלך תקופת הגשמים עלולה לגרום לנזקים הן לדירת המבקשת והן לדירות השכנים. עוד נטען, כי הליך לעיכוב ביצועו של צו הריסה הוא בעל אופי אזרחי ותקנה 2(א) לתקנות התכנון והבניה (סדרי דין בבקשה לפי סעיף 207 לחוק), התשס"ט-2008 (להלן תקנות התכנון והבניה) קובעת כי בקשה לפי סעיף 207 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, שעניינו המועד לביצוע הצו ומתן ארכה לו, תוגש כבקשה בכתב. בכך, כנטען, מפנה תקנה 2(א) לתקנה 241 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 לעניין ההליך להגשת בקשה בכתב, ומכאן למדה המבקשת כי לה זכות בסיסית להשיב לתגובת המשיבה.

ו. ביום 22.1.14 ביקשתי את הבהרת המשיבה האם בפני בית המשפט המחוזי קיים דיון במעמד הצדדים, והאם נכונה היא לקיים דיון במעמד הצדדים ככל שזה לא קיים. המשיבה הודיעתנו, כי לא קיים דיון במעמד הצדדים בבקשה לעיכוב ביצוע, וכי אין צורך בקיום דיון כאמור בבקשה כגון דא בהתאם לתקנה 4(א) לתקנות התכנון והבניה. עוד נאמר בתגובה, כי החובה לקיום הצו מוטלת על המדינה, עם שההליכים מנוהלים על-ידי התביעה של הועדה המקומית לתכנון ובניה.

הכרעה

ז. לאחר העיון אין בידי להיעתר לבקשה. באשר לסיכויי הערעור, בפני המבקשת ניצבת משוכה גבוהה ביותר, וככל שתזכה בערעורה - דבר שמתוך נקיין הדעת לא אביע דעה לגביו - יש ממי לתבוע פיצוי מתאים. בניה ללא היתר, היתה

מכבר לחזון נפרץ במחוזותינו, ורבים המבקשים להכשיר את השרץ לאחר פתיחת הליך פלילי. הוראות החוק אינן בגדר "המלצה", בבחינת כל הרוצה יבוא ויקיימן, וכל החפץ ירמסן. נזדמן לי להידרש מזה זמן למקרה דומה בע"פ 6720/06 דהרי נ' מדינת ישראל (2006) ולהליכים הממושכים לגביו. ציינתי שם:

"אכן זכותו של כל אדם לנסות להעביר את רוע הגזירה השיפוטית, אך חובתו של בית המשפט לומר, במקרה המתאים, עד כאן... חסד עצום עשו בתי המשפט עם המערערים שאיפשרו להם להמשיך שנים על שנים בהתרסה נגד החוק, בהקמת מערכת בניה ענפה, וטחנות הצדק אכן טוחנות לאט, ומהחלטה להחלטה" (פסקה ח(5)).

ובע"פ 10778/05 עבאסי נ' יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה (2005) נאמר:

"דומה שאין ספק כי המדובר בניסיון למשוך הליכים בתקוה שבמועד עתידי תבוא בשורה ותוכשר הבניה הבלתי חוקית, שעל אי חוקיותה אין חולק. המערער עושה שימוש בפתחים שפתח לו הדין, מתוך הנחה שטחנות הצדק טוחנות לאט ובינתיים אולי רווח והצלחה יעמדו ממקום אחר" (פסקה ג(3)).

בנדון דידן אף אם התקיימה ישיבה כנטען לאישור התכנית ביום 8.1.14, ואף אם זו אושרה, מה שאיני יודע, הדרך עד למתן היתר, אם בכלל, עודה ארוכה.

ח. אציין בשולי הדברים, משהדבר לא נטען בבקשה, לעניין הצורך בקיום דיון במעמד הצדדים: סעיף 250 לחוק התכנון והבניה מורנו, כי בעל דין הרואה עצמו נפגע על ידי צו או אי-מתן צו כאמור, רשאי, "בדרך ובמועד שמערערים על פסק דין של בית המשפט בפלילים, לערער על הצו או על דחיית הבקשה למתן הצו". במקרה כזה נדרש בית המשפט בכגון דא, כמצוות הדין בפלילים, לדיון במעמד הצדדים; ואולם, על פני הדברים התקנות, שאליהן הפנתה המשיבה, מבחינות בין בקשה להארכת מועד לבין צו. "בקשה" מוגדרת כבקשה להארכת מועד לביצוע צו לפי סעיף 207 לחוק, שעניינו כאמור המועד לביצוע הצו והארכתו; "צו" מוגדר כצו לפי סעיף 206 ו-205 לחוק התכנון והבניה. בהתאם לתקנה 4 רשאי בית המשפט שלא לקיים דיון במעמד הצדדים בבקשה (ראו עוד בטרם התקנת התקנות ע"פ 10023/07 סבן נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה (2007), פסקה 4; ע"פ 6547/08 סלע נ' מדינת ישראל (2008), פסקה 25). מניח אני כי מחוקק המשנה סבר, כי כדי שלא לסתום את צינורותיהם של בתי המשפט, די בבקשה להארכת מועד בפניה בכתב, ובית המשפט רשאי שלא לקבוע דיון במעמד הצדדים. אנו ענייננו כאמור בבקשה לארכה, הנכללת על פניה בגדרי תקנה 4 (ראו לעניין זה תקנה 7 הקובעת כי התקנות תחולנה גם על בקשה להארכת מועד לביצוע צו עד למתן פסק דין או החלטה המוגשת במסגרת ערעור או בקשה לרשות ערעור). לבסוף, אשר לטענה כי היה מקום לאפשר הגשת תגובה לתשובה, תקנות התכנון והבניה מסדירות את אופן הגשת הבקשה ותוכנה, וקובעות סדר דין ספציפי, שיש ללמוד את הדרך להתנהלות - מתוכו.

ט. איני נעתר איפוא לבקשה לרשות ערעור, וממילא לבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, ב' באדר א' התשע"ד (2.2.2014).